

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту

Допущена до захисту кандидатки Назарук А.І.
«2» листопада, 2020 року *[підпис]*

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**Вдосконалення механізмів стратегічного
планування соціально-економічного
розвитку сільських територій**

Виконала: Лосєва Анна Анатоліївна *[підпис]*

Керівник: доцент Білик Ольга Володимирівна *[підпис]*

Рецензент: доцент Гаврик Олеся Юріївна *[підпис]*

РЕФЕРАТ

Лосєва А.А. Вдосконалення механізмів стратегічного планування соціально-економічного розвитку сільських територій

У роботі досліджено теоретико-методологічні засади і розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів управління у сфері стратегічного планування соціально-економічного розвитку територій.

У процесі дослідження використано сукупність загальних та спеціальних методів і підходів, які відповідають меті та завданням дослідження, а саме: історичний метод, абстрактно-логічний, метод порівняльного аналізу, метод економіко-статистичного аналізу, метод експертних оцінок, програмно-цільовий метод, структурний та системний підходи.

Було проаналізовано стан та тенденції соціально-демографічного розвитку сільських громад Вінницької області, здійснено діагностику економічного потенціалу та SWOT-аналіз сільських територій Вінницької області.

Виявлено вплив системоутворюючих факторів на розвиток сільських територій Вінницької області, проведено моделювання соціально-економічного розвитку сільських територій Вінницької області, запропоновано інноваційні підходи до управління соціально-економічним розвитком сільських територій Вінницької області.

Одержані результати можуть бути використані під час розробки Програми соціально-економічного розвитку Вінницької області.

Кваліфікаційна робота магістра містить 103 сторінки, 10 таблиць, 24 рисунки, список використаних джерел із 121 найменування.

Ключові слова: соціально-економічний розвиток територій, стратегія розвитку, стратегічне планування, сільські території, публічне управління.

ANNOTATION

Loseva AA Improving the mechanisms of strategic planning of socio-economic development of rural areas

The paper investigates the theoretical and methodological principles and develops practical recommendations for improving management mechanisms in the field of strategic planning of socio-economic development of territories.

The study used a set of general and special methods and approaches that meet the goals and objectives of the study, namely: historical method, abstract logic, method of comparative analysis, method of economic and statistical analysis, method of expert evaluation, program-target method, structural and system approaches.

The state and tendencies of social and demographic development of rural communities of Vinnytsia region were analyzed, diagnostics of economic potential and SWOT-analysis of rural territories of Vinnytsia region were carried out.

The influence of system-forming factors on the development of rural areas of Vinnytsia region is revealed, modeling of social and economic development of rural territories of Vinnytsia region is carried out, innovative approaches to management of social and economic development of rural territories of Vinnytsia region are offered.

The obtained results can be used during the development of the Program of socio-economic development of Vinnytsia region.

The master's qualification work contains 103 pages, 10 tables, 24 figures, a list of used sources from 121 titles.

Key words: socio-economic development of territories, development strategy, strategic planning, rural territories, public administration.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	10
1.1. Теоретичні основи стратегічного планування розвитку територій	10
1.2. Характеристика нормативно-правового механізму та методичного забезпечення стратегічного планування розвитку територій	16
1.3. Дослідження закордонного досвіду державного стратегічного планування розвитку територій	23
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	30
2.1. Загальна характеристика Вінницької області.	30
2.2. Стан та тенденції соціально-демографічного розвитку сільських громад Вінницької області	32
2.3. Діагностика економічного потенціалу аграрного сектору сільських територій Вінницької області	38
2.4. SWOT-аналіз Вінницької області як передумова розроблення стратегічних рішень	45
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЛАНУВАННЯМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	57
3.1. Вплив системоутворюючих факторів на розвиток сільських територій Вінницької області	57
3.2. Моделювання соціально-економічного розвитку сільських територій Вінницької області	63
3.3. Розробка інноваційних підходів до управління соціально-економічним розвитком сільських територій Вінницької області	74
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	85
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	89

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ажажа М. А. Моніторинг як інструмент забезпечення якості державних та муніципальних послуг / М.А. Ажажа // Гуманітарний вісник ЗДІА, 2012. – № 50. – С. 207–277.
2. Андрійчук В. Г. Проблемні аспекти регулювання функціонування агропромислових компаній / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2014. □ № 2. – С. 5-21.
3. Бабінова О. О. Державна регіональна політика і регіональний розвиток: сучасні реалії України та європейський досвід / О. О. Бабінова. – К. : Фенікс, 2011. – 268 с.
4. Байрак С. Місцеве самоврядування Республіки Польща: особливості становлення та засади функціонування [Електронний ресурс] / С. Байрак. – *Studia politologica Ucraino-Polona* . – 2013. – Вип. 3. – С. 255-262. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Srup_2013_3_30.pdf. – Назва з екрана.
5. Бакуменко В. Д. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / В. Д. Бакуменко, В. І. Тимцуник, Л. М. Усаченко // Херсон : Грінь Д. С., – 2014. – 350 с.
6. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. – К. : ТОВ “НВП “Інтерсервіс”, 2013. – 174 с.
7. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія // В. Д. Бакуменко. К. : УАДУ, 2000. 328 с.
8. Балабанова Л. В. Управління персоналом : навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – К. : ВД “Професіонал”, 2006. – 512 с.
9. Бахрушин В. Є. Теорія керування : навч. посіб. / В. Є. Бахрушин, Т. Ю. Огаренко. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – 214 с.
10. Белокрылова О. С. Взаимодействие бизнеса и власти в процессе формирования стратегии экономического развития регионов. Проблемы формирования государственных политик в России / О. С. Белокрылова // – М. :

Научний експерт, 2006. – 570 с.

11. Бережний Я. В. Оцінювання як компонент стратегічного планування в державному управлінні [Електронний ресурс] / Я. В. Бережний // Теорія та практика державного управління. – 2009. – Вип. 2. – С. 276-282. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Trpu_2009_2_44.pdf. – Назва з екрана.

12. Берданова О. В. Стратегічне планування місцевого розвитку : навч. посібник / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко. – К. : ТОВ “Софія-А”, 2012. – 88 с.

13. Берданова О. Оперативне планування стратегії територіального розвитку : практичний посібник / О. Берданова, Є. Фишко // Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO. □ К. : ТОВ “Софія-А”. 2015. 48 с.

14. Беседін В. Ф. Прогнозування і розробка програм : метод. посіб. / В. Ф. Беседін [та ін.] ; за ред. В. Ф. Беседіна. – К., 2000. – 468 с.

15. Бидик А. Г. Теоретична структура механізму фінансового забезпечення розвитку сільських територій [Електронний ресурс] / А. Г. Бидик // Інноваційна економіка. – 2013. – № 3. – С. 156–162. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/inek_2013_3_37.pdf. Назва з екрана.

16. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право): навч. посіб. / П. Д. Біленчук, В. В. Кравченко, М. В. Підмогильний. – К. : Атіка, 2000. – 304 с.

17. Білінська М. М. Кадрова політика і державна служба : конспект лекцій / авт. кол. : М. М. Білінська, О. Л. Євмешкіна, І. Г. Сурай. – К. : НАДУ, 2012. 72 с.

18. Білоног Т. В. Моніторинг інвестиційного проекту як елемент системи управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства / Т. В. Білоног // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 7. – С. 58-61. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/frvu_2011_7_14.pdf. – Назва з екрана.

19. Бобровська О. Методичне забезпечення оцінки результатів діяльності органів муніципального управління / Олена Бобровська // Актуал. пробл. держ. упр. : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2005. – Вип. 3(21). – С.

223-232.

20. Бриль М. В. Вплив програмно-цільового підходу на сталість розвитку сільських територій / М. В. Бриль // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. – 2018. – № 1. – Т. 29(68). С. 183–187.

21. Бриль М. В. Європейський досвід щодо залучення громадськості до стратегічного планування у розвитку сільських територій / М. В. Бриль // Державне і муніципальне управління: теорія, методологія, практика : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2017 р.). – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2017. – С. 65–70.

22. Бриль М. В. Законодавче забезпечення соціально-економічного розвитку сільських територіальних громад / М. В. Бриль // Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку місцевих громад : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Северодонецьк, 19 квіт. 2018 р.). – Северодонецьк : ПП “Поліграф-сервіс”, 2018. – С. 4851.

23. Бюджетний кодекс України від 01.01.2018 р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Назва з екрана.

24. Важинський Ф. А. Організаційно-економічні механізми забезпечення розвитку сільських територій [Електронний ресурс] / Ф. А. Важинський, О. С. Молнар // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.5. – С. 223–228. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnlts_2014_24.5_37.pdf - Назва з екрана.

25. Вакуленко В. М. Діяльність органів місцевого самоврядування з підтримки розвитку підприємництва в місті : монографія / авт. кол.: О. М. Коваль, В. Є. Воротін, В. В. Мамонова та ін.; за ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2009. – 160 с. – (Б-ка міського голови).

26. Валентюк І. В. Класифікація моніторингу регіонального розвитку: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / І. В. Валентюк. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_du/2010_2/files/DU210_30.pdf

служба". / О. І. Воронов ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Київ, 2018. – 40 с.

36. Встановлення критеріїв оцінювання, оцінювання і стратегічний менеджмент у державному секторі / пер. з англ. М. Коваль, Р. Федущинська. -- Л. : Вид-во ЛФ УАДУ, 2000. – 137 с.

37. Газуда С. М. Розвиток сільських територій : досвід ЄС / С. М. Газуда // Економіка АПК. – 2008. – № 7. – С. 23-28.

38. Галіцин В. К. Моніторинг у системі управління реалізацією державної цільової програми / В. К. Галіцин, О. П. Суслов, Н. К. Самченко // Моделювання та інформаційні системи в економіці. – 2013. – Вип. 89. – С. 26-46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Mise_2013_89_5.pdf/ - Назва з екрана.

39. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади:и напрямки змін / за аг. ред. д. держ. упр., проф. Куйбіди В. С. // монографія. – Львів : Видавництво "Астролябія", 2013. – 166 с.

40. Гармонізація та синхронізація європейських та українських інноваційних програм. : міжн. наук.-практ. семін., Київ, 15 черв. 2011 / за заг. ред. П. С. Смертенко, О. М. Зубарев, І. І. Кульчицький, І. Б. Гагауз та ін. – К. : Сінта захід, 2011. – 84 с.

41. Гбур З. В. Вдосконалення моніторингу в системі державного управління: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / З. В. Гбур ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Львів, 2007. – 21 с.

42. Генисаретский О. И. Опыт конструирования общественных систем / О. И. Генисаретский // В кн.: Моделирование социальных процессов. – М., 1970. - С. 28-42.

43. Гогвуд Б. Аналіз політики для реального світу / Б. Гогвуд, Л. Ган; пер. з англ. А. Олійник, наук. ред. В. Тертичка. – К. : Основи, 2004. – 396 с.

44. Гоголь Т. В. Багатофункціональний розвиток сільських територій – стратегічна мета державної регіональної політики [Електронний ресурс] / Т. В.

Гоголь // Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Gogol.pdf>. □-
Назва з екрана.

45. Гончаренко І. В. Теоретичні засади формування механізму забезпечення сталого соціально-економічного розвитку сільських територій [Електронний ресурс] / І. В. Гончаренко, Т. О. Мороз // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 1 (1). – С. 136–141. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2013_1_1_18.pdf. - Назва з екрана.

46. Гончаренко О. Фінансові важелі та моніторинг процесу управління інвестиційним проектом / О. Гончаренко, О. Світлична // Науковий вісник. – 2014. – № 2. – С. 43–56. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nv_2014_2_6.pdf/ - Назва з екрана.

47. Грищенко І. М. Формування лідерства в системі місцевого самоврядування України / І. М. Грищенко // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України / за заг. ред. А. П. Савкова. – Київ : НАДУ, 2017. – Вип. 1. – 168 с. – С. 151-166.

48. Грищенко І. М. Механізми забезпечення взаємодії органів державної влади з органами громадянського суспільства в країнах Центрально-Східної Європи / І. М. Грищенко // Наук. вісн. Акад. муніцип. упр. : зб. наук. пр. – Київ : [б. в.], 2015. – Вип. 3/4. – С. 25-31. – (Серія “Управління”).

49. Губені Ю. Е. Організація аграрного бізнесу: передумови становлення, сучасний стан та перспективи розвитку : монографія / Ю. Е. Губені, М. В. Оліховська, В. Я. Оліховський– Львів : Ліга-прес, 2014. – 187 с.

50. Данн В. Н. Державна політика: вступ до аналізу : підручник / В. Н. Данн; за наук. ред. М. О. Баймуратова. – Одеса, АО “Бахва”, 2005. – 504 с.

51. Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі / О. В. Данчева, Ю. М. Швалб. □ Київ : Лібра, 1999. – С. 101-102. - 270 с.

52. Дашаківська О. Особливості моніторингу органів місцевого самоврядування як методу вивчення політичного процесу [Електронний ресурс] / О. Дашаківська // Вісник Львівського університету, 2012. – № 2. – Режим доступу :

http://filos.lnu.edu.ua/bulletin_philosophy/ua/docs/visnyk02/articles/dashcha.pdf/

Назва з екрана.

53. Державне управління інвестиційними проектами : метод. рек. / А. О. Дегтяр, М. А. Латинін, Т. М. Лозинська та ін. – К. : НАДУ, 2009. – 21 с.

54. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – К. : Знання-Прес, 2002. – 209 с.

55. Дворецька Г. В. Соціологія праці : навч. осіб. / Г. В. Дворецька. – К. : КНЕУ, 2001. – 244 с.

56. Єдгарова І. В. Моніторинг діяльності державних службовців з надання публічних послуг: підходи до визначення сутності [Електронний ресурс] / І. В. Єдгарова // Державне управління: теорія і практика : ел. наук. фах. вид. – 2011.

– № 2. – Режим доступу :

http://www._academy._gov._.ua/ej/_ej_14/_txts/Edgarova._pdf. - Назва з екрана.

57. Єрмакова С. С. Сутність, зміст та функції моніторингу професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ / С. С. Єрмакова // Південноукраїнський правничий часопис. – 2001. – №1. – С. 288-292.

58. Желюк Т. Л. Регулятивний вплив держави на соціально-економічний розвиток регіону / Т. Л. Желюк // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 1998. □ № 4. – С. 148-151.

59. Жовнірчик Я. Ф. Моніторинг результативності діяльності місцевих органів виконавчої влади щодо реалізації державної регіональної політики [Електронний ресурс] / Я. Ф. Жовнірчик // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. – 2014. – Вип. 3. – С. 270-278.

– Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvamu_upravl_2014_3_31.pdf. □ Назва з екрана.

60. Загорський В. С. Участь громадськості у забезпеченні сталого розвитку територіальної громади [Текст] : монографія / Кол. авт. : В. С. Загорський, П. І. Шевчук, А. Й. Серант [та ін.] за заг. ред. чл. кор. НАН України В. С. Загорського. – Львів : ЛРІДУ НАДУ. – 2011. – 328 с.

61. Ібрагімова М. Консультавання у процесі прийняття державних

управлінських рішень / М. Ібрагімова // Актуальні проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во “Магістр”, 2004. – № 1 (19). – С. 106-117.

62. Іванюта П. В. Статистичний моніторинг в системі державного управління / П. В. Іванюта // Науковий вісник Академії муніципального управління; За заг. ред. В.К. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка. – 2011. – № 1. – С. 110-118.

63. Іордакі Н. А. Національне і загальнолюдське в становленні духовності особистості / Н. А. Іордакі // Науковий вісник. Серія “Філософія” Хар. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Харків : “ОВС”, 2002. – Вип. 12. – 100 с.

64. Іретишева І. О. Європейський досвід економічного розвитку сільських територій: проблеми адаптації / І. О. Іретишева, О. М. Потапенко // Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення: Праці III науково-практичного семінару за міжнародною участю (20-21.10.2011 р.) / Відпов. ред. Є. М. Письменний, Н. В. Караєва. – Черкаси, 2011. – С. 197-204.

65. Казюк Я. М. Програмно-цільовий метод як ефективний інструмент управління бюджетними ресурсами / Я. М. Казюк // Актуальні проблеми європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України : матер. 11-ї регіон. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 15 травня 2014 р.) / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2014. – С. 212–214.

66. Камінська Н. В. Зародження місцевої демократії в умовах еволюції українського суспільства (Розділ 2) [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/65489--1-zarodjennya-mstsevo-demokrat-v-umovah-evolyuts-ukranskogo-susplstva.html>. - Назва з екрана

67. Камінська Н. В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльно-правовий аналіз: навч. посіб. / Н. В. Камінська. – К.: КНТ, 2010. – 232 с.

68. Карданская Н. Л. Основы принятия управленских решений / Н. Л. Карданская. – М. : Русская деловая литература, 1998. – 288 с.

69. Кирилюк В. В. Сучасні підходи щодо визначення соціальної згуртованості суспільства / В. В. Кирилюк // ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”. □ 2014. с. 385-389.

70. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки / О. Кілієвич. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003. – 510 с.
71. Клиланд Д. Системный анализ и целевое управление / Д. Клиланд, В. Кинг. – М. : Сов. Радио, 1974. – 279 с.
72. Клуб А. І. Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ упр. : спец. 25.00.02 “Механізми держ. Упр.”. / А. І. Клуб ; Акад. муніцип. упр. – Київ, 2013. – 20 с.
73. Князев В. М. Філософські проблеми державного управління : навч.-метод. посіб./ В. М. Князев, Ю. В. Бакаєв, Т. Е. Василевська та ін. ; за заг. ред. В. М. Князева. – К.: НАДУ. – 2012. – 220 с.
74. Коваленко А. Б. Соціальна психологія : Підручник / А. Б. Коваленко, М. Н. Корнєв — К., 2006. – с. 256.
75. Ковтун І. Б. Взаємодія органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади на регіональному рівні в Україні: теоретико-прикладні проблеми та перспективи / І. Б. Ковтун, Н. М. Мельник // Університетські наукові записки : часопис / Хмельниц. ун-т упр. та права. – Хмельницький : Хмельниц. ун-т управ. та права – 2012, № 3 (43). – С. 473-479.
76. Козюра І. В. Місцеве самоврядування в Україні (становлення та еволюція) : навч.посіб. / І. В. Козюра, О. Ю. Лебединська. –Ужгород : Патент, 2003. –224 с.
77. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник / А. М. Колот. – К. : КНЕУ, 2005. – 337 с.
78. Колтун В. С. Теоретико-методологічні підходи до розвитку територіальних громад / В. С. Колтун // Вісн. НАДУ. – К. : Вид-во НАДУ – 2010. – Вип. 2.– С. 162 – 169.
79. Кондратюк С. Місцеве самоврядування на західноукраїнських землях як джерело українського парламентаризму: історико-правовий аспект // Вісник Академії управління МВС. – 2010. – № 2 (14) – С. 90-98.
90. Лесечко М. Системний підхід до оцінки ефективності управління

державним сектором в Україні / М. Лесечко, Р. Рудніцька // Ефективність держ. упр. : зб. наук. пр. ЛРІДУ НАДУ / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 24. – С. 133–139.

81. Лисакова Л. Концепція формування сучасної моделі оцінювання державно-управлінської діяльності в Україні / Л. Лисакова // Державне управління та місцеве самоврядування, 2012. – Вип. 4 (15). – С. 33–41.

82. Литвин Ю. О. Механізми державного регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій України: теорія, методологія, практичні механізми реалізації : монографія // Ю. О. Литвин. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 387 с.

83. Литвинчук О. Соціальна та особистісна ідентичність : соціально-філософський аналіз / О. Литвинчук // Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Сер. : Філософія. – 2011. – С. 195-202.

84. Людський розвиток в Україні: мінімізація соціальних ризиків : колек. наук.-аналіт. моногр. за ред. Е. М. Лібанової // – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, Держкомстат України, 2010. – 496 с.

85. Ляшенко О. І. Організаційно-методичні засади моніторингу якості освіти / О. І. Ляшенко // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 34–40.

86. Майстро С. В. Сутність та напрями державного регулювання аграрного ринку в зарубіжних країнах [Електронний ресурс] / С. В. Майстро // Академія державного управління при Президентові України. – Режим доступу : <http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/06-MAYSTRO.pdf>. - Назва з екрана.

87. Макарова О. В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика розробки та оцінки / О. В. Макарова. – К. : Ліра, 2004. – 235 с.

88. Макух Я. Д. Термінологічні рівні поняття “проект” / Я. Д. Макух // Глобалізація та управління проектами у XXI столітті : матеріали наук.-практ. конф., м. Львів, 9-10 жовтня 2003 р. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2003. – С. 35-37.

89. Мамонова В. В. Методологія управління територіальним розвитком : монографія / В. В. Мамонова. -Х. : Вид-во ХарРІДУ “Магістр”, 2006. -196 с.

90. Мартін П. Управління проектами. Кишеньковий довідник для проектних команд / П. Мартін, К. Тейт. – ТОВ “Компанія професіоналів якості “СИСТЕМИ”, 2005. – 173 с.

91. Овчиннікова Л. В. Локальна ідентичність як соціокультурний феномен: чинники формування та відтворення : дис . канд. соціол. наук: спец. 22.00.04 “Спеціальні та галузеві соціології” / Л. В. Овчиннікова // Харківський національний університет ім.В.Н. Каразіна. – Харків : Б.в., 2012. – 191 с.

92. Олійник В. Теоретичні засади та практика моніторингу регіональної політики ЄС [Електронний ресурс] / В. Олійник, О. Гончарова // Міжнародна економічна політика. – 2014. – № 2. – С. 155–178. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Мер_2014_2_10.pdf. - Назва з екрана.

93. Оперативні матеріали з офіційного сайту Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/> - Назва з екрана.

94. Оперативні матеріали Швейцарсько-українського проекту “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.despro.org.ua/> □ Назва з екрана.

95. Орбан-Лебрик Л. Е. Соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лебріе // Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. - К. : “Либідь”, 2006. - 576 с.

96. Орлатий М.К. Підходи до формування ресурсного потенціалу сільських територій Дніпропетровської області [Електронний ресурс] / М К. Орлатий, А. Є. Величко // Режим доступу : [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik%20/2013-01\(9\)/13omktdo.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik%20/2013-01(9)/13omktdo.pdf). - Назва з екрана.

97. Показники, що застосовуються для моніторингу результативності виконання проектів [Електронний ресурс] : посібник для керівників проектів, підготовлений Відділом оцінки операцій Світового Банку. – К., 2009. – 62 с. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/document/243708731/pmifinal.doc>. - Назва з екрана.

98. Попок А. А. Інноваційна діяльність в органі публічної влади: системний

підхід [Електронний ресурс] / А. А Попок, С. А. Попов // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. –2015. – №2. – С. 12-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2015_2_4. - Назва з екрана.

99. Приходченко Л. Л. Забезпечення ефективності державного управління: теоретико-методологічні засади : монографія / Л. Л. Приходченко. – Одеса : Оптимум, 2009. – 300 с.

100. Проблеми та перспективи розвитку сільських територій України (на прикладі Карпатського регіону) : Науково-аналітична доповідь / [В. В. Борщевський, Х. М. Притула, В. Є. Крупін, І. М. Куліш]; НАН України. Інститут регіональних досліджень; [наук.ред. В.В.Борщевський] – Львів: Інститут регіональних досліджень, 2011. – 60 с.

101. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) : проект закону України від 01.07.2015 р. № 2217а [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812. – Назва з екрана.

102. Про державні цільові програми : закон України від 18.03.2004 р. № 1621/IV [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/1621-15>. – Назва з екрана.

103. Про добровільне об'єднання територіальних громад : закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>. - Назва з екрана.

104. Про засади державної регіональної політики : закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-19>. - Назва з екрана.

105. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>. - Назва з екрана.

екрана.

106. Про державні цільові програми: закон України від 18.03.2004 р. № 1621-IV [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>. - Назва з екрана.

107. Про концепцію сталого розвитку населених пунктів : постанова Верховної Ради України від 24 грудня 1999 року № 1359-XIV [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>. - Назва з екрана.

108. Про місцеве самоврядування : закон України від 21.05.1997 р. № 280/97 – ВР [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/page>. - Назва з екрана.

109. Про планування територіальної інфраструктури сільської місцевості : проект Закону України від 07.04.2005 р. № 7334 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=24247. - Назва з екрана.

110. Про регіональний розвиток у Румунії : закон Румунії від 15.07.1998 р. № 151/15 // газеті Румунії “Monitorul Oficial”. – 1998. - частина I, № 265.

111. Про співробітництво територіальних громад : закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>. - Назва з екрана.

122. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р № 333-р [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>. – Назва з екрана.

113. Про схвалення Концепції розвитку сільських територій : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 р. № 995-р. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу :

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>. - Назва з екрана.

114. Сельский А. А. Моніторинг і контроль: встановлення ефективності стратегічного управління [Електронний ресурс] / А. А. Сельский // Публічне управління: теорія та практика. – 2013. – Вип. 1. – С. 35–40. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pubupr_2013_1_8.pdf. - Назва з екрана.

115. Синкова К. В. Удосконалення інформаційної системи моніторингу регуляторної макроекономічної політики регіону [Електронний ресурс] / К. В. Синкова, О. О. Стельмашенко // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2010. – № 1. – С. 154–162. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uprv_2010_1_23.pdf □ Назва з екрана.

116. Співпраця заради локальних змін: успішні практики з Польщі і України / Фонд “Освіта для демократії” // Збірник кращих практик. – Варшава, 2017. - 144 с.

117. Станкус Т. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі на рівні місцевих бюджетів / Т. Станкус. □Х. : Фактор, 2017. - 128 с.

118. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком / Д. М. Стеченко. – К. : Вища школа, 2000. – 224 с.

119. Стеченко Д. М. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком туристичної сфери / Д. М. Стеченко, Л. І. Антошкіна // Вісник ДІТБ. Серія “Економіка, організація і управління підприємствами” (в туристичній сфері). - 2006. - №10. - С. 93-98.

120. Стратегія соціальної згуртованості, затверджена Радою Європи [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Ради Європи. □ Режим доступу : http://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/socialcohesiondev/source/revisedstrategy_en.pdf. - Назва з екрана.

121. Тимошук В. Адміністративні послуги : посібник / В. Тимошук // Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO. - К. : ТОВ “Софія-А”, -2012. - 104 с.